

Årsrapport 2023

Stockholm Vatten och Avfall AB

Rapport från
stadsrevisionen

Dnr: RVK 2024/54

Den kommunala revisionen är kommunfullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivits i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholms stad granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt kommunfullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna, lekmannarevisorerna och revisionskontoret (de sakkunniga biträdena).

I årsrapporter för nämnder och bolagsstyrelser sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar. Granskningar som genomförs under året kan också publiceras löpande.

All rapportering finns på stadsrevisionens hemsida, start.stockholm/revision. Det går även att prenumerera på Stadsrevisionens informationsbrev genom att anmäla intresse via e-postmeddelande till revision.rvk@stockholm.se.

Till

Stockholm Vatten och Avfall AB

Årsrapport 2023

Lekmannarevisorn har avslutat revisionen av Stockholm Vatten och Avfall AB:s verksamhet under 2023.

Härmed överlämnas bifogad årsrapport till Stockholm Vatten och Avfall AB:s styrelse för yttrande senast den 28 juni 2024. Av yttrandet bör det framgå vilka åtgärder som bolaget avser att vidta gällande revisionens rekommendationer.

Thomas Bengtsson
Lekmannarevisor

Sammanfattning

Årligen prövar revisionen om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig.

Verksamhet och ekonomi

Revisionskontorets bedömning grundar sig på om resultatet 2023 för Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA) är förenligt med kommunfullmäktiges mål för verksamheten samt om lagstiftning och andra föreskrifter efterlevts.

Det verksamhetsmässiga resultatet för SVOA bedöms, utifrån genomförd granskning, sammantaget som delvis tillräcklig. Bolaget omfattas av två av kommunfullmäktiges inriktningsmål vilka uppnås delvis. Inriktningsmålen ”Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning” och ”Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla” uppnås delvis. Verksamhetsmål, ägardirektiv och indikatorer som inte uppnås helt handlar bland annat om miljö och hållbarhet såsom energieffektivisering, solenergi och matavfall.

Det ekonomiska resultatet bedöms, utifrån genomförd granskning, som i allt väsentligt tillfredsställande. Bolagets ekonomiska resultat uppgår till -123 mnkr, vilket är 14 mnkr över fullmäktiges resultatkrav.

Även bolagets investeringsverksamhet år 2023 är i linje med fullmäktiges budget. Dock visar vissa enskilda investeringsprojekt risk för stora överskridande. Det gäller framförallt Stockholms framtida avloppsrening (SFA). Reviderat genomförandebeslut visar på en dryg fördubbling av projektets budget och också ett något försenat projektslutförande. Fördyrningen riskerar att på sikt att drabba taxekollektivet. Revisionskontoret menar, liksom tidigare år, att styrelsen behöver säkerställa en kontinuerlig uppföljning av investeringsprojekt där väsentliga risker och avvikelser i förhållande till gällande genomförandebeslut framgår. Detta för att kunna ta de beslut som krävs i syfte att både styra projekten och i tid signalera risk för fördyrningar och förseningar till kommunfullmäktige.

Intern kontroll

Den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen bedöms, utifrån genomförd granskning, vara delvis tillräcklig.

SVOA har stadens största investeringsportfölj om cirka 4 mdkr årligen. Revisionskontoret har därför under flera år granskat bolagets investeringar. Redan i årsrapporten 2022 påpekade revisionskontoret att det fanns stora risker för överskridande i projektet SFA och att styrelsen därför borde föreslå kommunfullmäktige ett reviderat genomförandebeslut.

Revisionskontoret konstaterar att det reviderade genomförandebeslutet för SFA har beslutats i dotterbolaget Stockholm Vatten ABs styrelse, men inte i SVOAs styrelse. Vidare noterar revisionskontoret, liksom föregående år, att förutom ordinarie rapportering i tertiärrapporterna har SVOAs styrelsen inte fått, eller efterfrågat, någon ytterligare rapportering om SFA. En sådan stor kostnadsökning bör ha framgått mycket tidigare i projektet och därför rapporterats till styrelsen för nödvändiga beslut och vidareförmedling till kommunfullmäktige. Revisionskontoret konstaterar därmed att bolaget behöver vidta mer långsiktiga åtgärder och säkra kontrollen över investeringsvolymerna.

Även årets andra granskningar av investeringsverksamheten visar påtagliga brister i styrning och återrapportering avseende investeringsprojekt. Revisionskontoret har under året bland annat granskat SVOAs projekt gällande en ny sorteringsanläggning för matavfall. I granskningen rekommenderade revisionskontoret styrelsen bland annat att stärka styrning och kontroll gällande beslutsprocessen för investeringar samt att säkerställa styrelsens tillgång till tillräcklig information om pågående och planerade investeringsprojekt.

Under året har avvikelser även identifierats i granskningar av systematiskt informationssäkerhetsarbete och efterlevnad av NIS-direktivet samt underhåll och reinvestering av dricks-vattenledningsnätet.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Bolaget har delvis vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer i tidigare års granskningar. De mest väsentliga rekommendationerna som återstår att genomföra är att säkerställa att dataskyddsförordningen efterlevs och att pågående arbetet med investeringar, direktupphandling samt ändrings-, tilläggs- och avgåendebeställningar (ÄTA) fortskrider.

Innehåll

1. Årets granskning	1
2. Verksamhet och ekonomi	2
2.1 Verksamhetsmässigt resultat.....	2
2.2 Ekonomiskt resultat.....	5
2.2.1 <i>Finansiellt resultat</i>	5
2.2.2 <i>Investeringar</i>	6
3. Intern kontroll	8
4. Fördjupade granskningar.....	11
4.1 Investeringar, direktupphandling och ÄTA.....	11
4.2 Systematiskt informationssäkerhetsarbete och efterlevnad av NIS-direktivet.....	13
4.3 Underhåll och reinvestering av dricks-vattenledningsnätet (revisionsrapport 7: 2023)	16
4.4 Styrning av samhällsviktiga investeringsprojekt (revisionsrapport 9: 2023).....	16
5. Uppföljning av tidigare års granskning	17
Bilaga 1 – Uppföljning av lämnade rekommendationer	18
Bilaga 2 – Bedömningskriterier	22

1. Årets granskning

Årligen prövar lekmannarevisorn om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Revisionen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, andra tillämpliga lagar, reglementet för stadsrevisionen, god revisionssed i kommunal verksamhet och utifrån bolagsordning samt fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning av bolagets verksamhet. Kriterier för bedömning redovisas i bilaga 2.

I rapporten redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionsårets granskningar. En uppföljning av hur bolaget har åtgärdat rekommendationer i tidigare års granskning redovisas översiktligt i rapporten och mer detaljerat i bilaga 1.

Lekmannarevisorn för bolaget är Thomas Bengtsson och suppleant är Stefan Kindborg. Årligen träffar lekmannarevisorn bolagets styrelse för en dialog om årets granskningar och bedömningar.

I granskningen har lekmannarevisorn biträtts av stadens revisionskontor. Granskningen har genomförts av granskningsansvarig Karter Robleto med flera vid revisionskontoret. Parallellt med lekmannarevisionen har revision utförts enligt aktiebolagslagen 10 kap. under ledning av auktoriserad revisor Jenny Göthberg vid EY AB.

Lekmannarevisorn granskar om bolaget sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Räkenskaperna granskas av den auktoriserade revisorn. Bolagets interna kontroll granskas både av lekmannarevisorn och av den auktoriserade revisorn. Under granskningsåret har planering, information och samverkan skett mellan lekmannarevisorn och den auktoriserade revisorn.

Årsrapporten har faktakontrollerats av bolaget.

2. Verksamhet och ekonomi

I detta avsnitt görs en bedömning av om bolagets resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål, ägardirektiv och bolagsordning samt om bolaget följt de beslut, riktlinjer, lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för bolaget. Vidare redovisas om bolaget har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.

2.1 Verksamhetsmässigt resultat

Bolaget bedöms delvis ha uppnått det verksamhetsmässiga resultatet. Bolaget har avrapporterat resultatet av beslutade mål och ägardirektiv m.m. Redovisningen ger rimliga förutsättningar för att bedöma måluppfyllelse.

Bolaget redovisar att verksamheten bidrar till att delvis uppnå två av kommunfullmäktiges inriktningsmål som berör bolaget. Inriktningsmål ”Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning” och ”Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla” uppnås enligt bolaget delvis.

Bolaget bedömer vidare att sju av kommunfullmäktiges tio verksamhetsmål som berör bolaget har uppnåtts. Tre verksamhetsmål uppnås delvis.

Att inriktningsmålet ”Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning” uppnås delvis beror på att verksamhetsmålet ”Stockholm ska bli klimatpositiv – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring” uppnås delvis. Verksamhetsmålet omfattar ett stort antal uppdrag och aktiviteter gällande hållbarhet och miljö.

Indikatorn ”andel matavfall till biologisk behandling” har utfall 42 procent och årsmålet om 75 procent uppnås därmed inte. Under året samlades 34 201 ton matavfall in, vilket är en ökning med 15 procent i jämförelse med föregående år. I likhet med tidigare år förklaras avvikelsen mot årsmålet främst bero på att sorteringsanläggning i Högdalen ännu inte tagits i drift.

Indikatorn ”el- och värmeproduktion baserat på solenergi” uppnås inte. Utfallet för året är 0,02 MWh jämfört med årsmålet om 80 MWh. I jämförelse med föregående års utfall på 0 MWh har utfallet förbättrats något till följd av installation av solceller på Lovö Vattenverk. Bolaget uppger att avvikelsen förklaras av att driftsättningen av planerade anläggningar har senarelagts till 2024.

Indikatorn ”relativ energieffektivisering i stadens verksamheter” uppnås delvis. Utfallet blev 4,2 procent jämfört med årsmålet på 5

procent. I jämförelse med föregående års utfall (2,7 procent) har årets utfall förbättrats. Bolaget uppger dock att energianvändningen för rening och distribution av vatten enbart har minskat med 1 procent. Den relativa energieffektiviseringen beror snarare på att det totala vattenflödet ökade med cirka 3 procent från föregående år. Bolaget har under året utarbetat en energistrategi som kommer att ses över och färdigställas när stadens energistrategi är beslutad.

Indikatorn ”andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling” uppnås delvis. Utfallet för året blev 85 procent, att jämföra med årsmålet om 100 procent. I jämförelse med föregående års utfall om 59 procent har utfallet förbättrats. Bolaget uppger dock att det finns en osäkerhet kring utfallet. Det pågår därför ett arbete med att se över metoden för att beräkna utfallet.

Indikatorn ”minskning av CO₂e till 2023” uppnås delvis. Årets utfall uppgår till 13 000 CO₂e jämfört med årsmålet om 13 126 CO₂e. Utfallet är något lägre än föregående år, trots att bolaget under året fasat ut samtliga oljepannor. Enligt bolaget kommer driftsättningen av Resursåtervinning Stockholm 2024 minska utsläppen genom minskningen av plast i restavfall som förbränns.

Inriktningsmål ”Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla” uppnås delvis. Anledningen är bland annat att verksamhetsmålen ”Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb” samt ”Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd” uppnås delvis.

Verksamhetsmålet ”Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb” bedöms av bolaget uppnås delvis. Indikatorerna aktivt medskaparindex 83 (84) och sjukfrånvaro 3,6 (3,5) uppnås delvis, men ligger nära årsmålen. Utfallet ligger på samma nivå eller har förbättrats i jämförelse med föregående år.

Verksamhetsmålet ”Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd” uppnås delvis. Ytterligare information finns under avsnitt 2.2.2.

Indikatorn ”Andel investeringsprojekt vars genomförandebeslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut” uppnås inte, då årets utfall uppgår till 50 procent jämfört mot årsmålet om 90 procent. Bolaget har under året fortsatt att utveckla projektstyrningen och prognossäkerheten i projekt, bland annat genom att ha påbörjat implementeringen av ett nytt systemstöd för investeringsverksamhet och kalkylmodell för bättre prognoser. En riktlinje, utbildningsplan

och mallar har tagits fram för styrgruppernas arbete. Se genomförda granskningar kring investeringsverksamheten i avsnitt 4.

Uppföljning av ägardirektiven ingår i bolagets rapportering. Revisionskontoret har översiktligt följt upp hur bolaget arbetar med fullmäktiges ägardirektiv. Bolaget har formulerat aktiviteter och vissa fall indikationer till ägardirektiven.

Bolaget har flera ägardirektiv som berör miljö och hållbarhetsområdet. Under året har bolaget bland annat påbörjat energikartläggningar inom avloppsverk och ledningsnätet i syfte att identifiera fler åtgärder för energieffektivisering. Elektrifiering fortgår inom bolaget genom införskaffande av eldrivna last- och personbilar. Insatser och kampanjer har genomförts för att upplysa och uppmuntra till ökad avfallssortering. Bolaget har vidare medverkat i att ta fram information för kommunikation om skyfall skulle inträffa. En kartläggning och definition av ansvarsgränser för skyfallskommunikation har också genomförts. Arbetet har fortgått med att implementera matavfallsobligatoriet, bland annat har 100 000 matavfallskärl levererats till villakunder.

Bolaget har redovisat genomförda aktiviteter och orsaker till att vissa aktiviteter inte kunnat genomföras fullt ut under året.

Revisionskontorets granskning visar att det finns grund för bolagets målbedömning.

2.2 Ekonomiskt resultat

Bolaget bedöms ha bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

2.2.1 Finansiellt resultat

Revisionskontoret har granskat tertialrapporter och bokslut med inriktning på bolagets prognoser och resultat efter finansnetto samt investeringsutfall.

Bolaget redovisar följande utfall och avvikelser för år 2023:

Resultaträkning (mnkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse 2023	Avvikelse 2023, %	Utfall 2022
Intäkter	3 603	3 598	5	0%	3 064
Kostnader	-3 332	-3 357	25	-1%	-3 013
Varav av- och nedskrivningar	-567	-633	66	-10%	-531
Finansnetto	-393	-377	-16	4%	-136
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	-123	-137	14	-10%	-85

Balansomslutning 2023: 31 537 mnkr

Stockholm Vatten och Avfall ABs resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till -123 mnkr, vilket är 14 mnkr (10 procent) över fullmäktiges resultatkrav (-137 mnkr).

Verksamhetens intäkter uppgår till 3 603 mnkr, vilket är i linje med budget. Verksamhetens kostnader, exkl. avskrivningar och finansiella poster, uppgår till 2 765 mnkr, vilket är 41 mnkr (cirka 2 procent) högre än budget. Avvikelsen hänförs främst till ökade entreprenad- och materialkostnader, bland annat för drift och underhåll av ledningsnätet (43 mnkr).

Jämfört med 2022 har verksamhetens intäkter ökat med 539 mnkr (18 procent), vilket hänförs till höjningen av Va-taxan och avfallstaxan. Verksamhetens kostnader, exkl. avskrivningar och finansiella poster, har ökat med 283 mnkr (11 procent), vilket främst beror på ökade entreprenad-, energi och personalkostnader.

Avvikelsen mellan prognosen i tertialrapport 2 och verksamhetsberättelsen avseende finansiellt resultat är +85 mnkr (41 procent). Skillnaden mellan prognos och utfall beror på ett bättre kostnadsutfall än förväntat, bland annat med anledning av

upplösning av skadeståndsreserv samt lägre entreprenad- och konsultkostnader.

Bolaget har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

2.2.2 Investeringar

Investeringsverksamhet (mnkr)	Utfall 2023	Budget 2023	Budget-avvikelse 2023	Budget-avvikelse 2022
Stockholms framtida avloppsrening (SFA)	2 152	1 661	491	783
Investeringar (inkl. SFA)	4 524	4 250	274	624

Bolaget har stadens största investeringsportfölj om cirka 4 mdkr. Årets utfall för investeringsverksamheten avviker med 274 mnkr i förhållande till budget, vilket motsvarar ca 6 procent. Avvikelsen hänförs främst till Stockholms framtida avloppsrening (SFA). Avvikelsen beror på indexutveckling, tidsförskjutningar i flera entreprenader, omflyttning från reinvestering till SFA och tidigare lagd betalning av innehållna medel som inte var planerad under året. Bolaget har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

Stockholms framtida avloppsrening (SFA) utgör koncernens största projekt. Projektets budget är fastställd till 9,2 mdkr (i prisnivå med september 2016) och har tidigare beräknats bli klar sista kvartalet 2029. Under året har projektets ekonomiska slutprognos och tidsplan setts över. Ett reviderat genomförandebeslut har godkänts av dotterbolaget Stockholm Vatten ABs styrelse och ska tas upp i kommunfullmäktige första kvartalet 2024 med en budget om 19,5 mdkr (i prisnivå 2023). Projektet beräknas bli klar 2031.

Revisionskontoret har tidigare framfört behovet av ett reviderat genomförandebeslut då projektets riskreserv varit förbrukad sedan 2020. Vidare har revisionskontoret noterat att projektets lägesrapporter till styrelsen har saknat en bedömning av den totala riskbildens effekt på projekts förmåga att leverera inom tid och budget. Lågfrekvent rapportering och avsaknad av en bedömning av effekten av projektets riskbild av tid och budget begränsar dessa styrande organs möjlighet till insyn i projektet. Det äventyrar också styrelsens möjlighet att vidta åtgärder om detta bedöms nödvändigt. Bolaget uppger att de har påbörjat ett arbete med att åtgärda detta.

Bolaget redogör därutöver för ytterligare reviderade genomförandebeslut som kommer behandlas av kommunfullmäktige under 2024 däribland Bromstensstaden, Nya ställverk inklusive byggnader på

Lövö och Årsta Fältet Etapp 1. Vidare redogörs för eventuella reviderade genomförandebeslut längre fram, bland annat gällande Hagastaden och Norra Djurgårdsstaden Södra. I bolagets redovisning framgår att komplexitet i projekt, prisindexökningar och tidsförskjutningar är orsaker till behovet av de reviderade genomförandebesluten.

Avvikelsen mellan prognosen i tertialrapport 2 och verksamhetsberättelsen avseende investering är 124 mnkr (3 procent). Skillnaden mellan prognos och utfall härrörs främst till indexutveckling och tidsförskjutningar gällande SFA.

3. Intern kontroll

I detta avsnitt görs en bedömning av hur bolaget tar ansvar för att det finns en intern kontroll som leder till måluppfyllelse och regelefterlevnad.

Den samlade bedömningen är att bolagets styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten delvis har varit tillräcklig. Bolaget har under året fortsatt flera utvecklingsprojekt kopplat till styrning, uppföljning och kontroll. Revisionskontorets granskningar under året visar dock att det kvarstår arbete med att implementera dessa i ordinarie verksamhet. Vidare kvarstår arbete med att åtgärda flera av revisionskontorets rekommendationer från tidigare års granskning kopplat till bland annat investeringar, dataskyddsförordningen samt offentlighet och sekretess, se vidare bilaga 1.

SVOA har ett ledningssystem där bolagets olika kärnprocesser tydliggjorts och dokumenterats. Där framgår bland annat rutiner, styrdokument, processbeskrivningar och ansvar. Bolaget har vidare under året beslutat och påbörjat arbetet om att implementera en ny process för mål- och verksamhetsstyrning. Syftet är att tydliggöra bolagets uppdrag gentemot stadens mål, men även bolagets verksamhetsplan och mål för medarbetare. Arbetet ska vara implementerat under 2024. Under året har bolaget systematiserat styrgruppernas arbetsformer gällande bygg- och anläggningsprojekt. Bland annat har en riktlinje och utbildningsplan tagits fram. Vidare har mallar tagits fram för dagordning, minnesanteckningar, lägesrapport och statusrapport. Revisionskontorets granskning av investeringar, direktupphandling och ändrings-, tilläggs- och avgåendebeställningar (ÄTA) visar dock att det kvarstår arbete med att likrikta styrgruppernas arbetsformer. Enligt bolaget kommer arbetet vidareutvecklas under 2024.

Bolaget har en projekthandbok som samlar riktlinjer, rutiner och mallar. Arbete kvarstår dock med att samordna handboken ytterligare med bolagets ledningssystem. Utbildningar i riktlinjer och arbetssätt anordnas av bolaget åtta tillfällen per år. Kunskapen om riktlinjer uppges dock variera inom bolaget. Ett arbete kommer genomföras under 2024 för att utbildningarna tydligare ska matcha behoven hos olika medarbetare/målgrupper.

Revisionskontorets granskning av investering, direktupphandling och ÄTA visar att styrelsen inte tagit beslut om attestinstruktion i enlighet med bolagets arbetsordning. Vidare saknas en riktlinje och beloppsgränser för beslut om ÄTA-arbete. Granskningen visar att arbetsformerna för hanteringen av ÄTA-arbete varierar inom

bolaget och det finns en risk att leverantörernas system för hanteringen av ÄTA-arbete blir styrande. I granskning av systematiskt informationssäkerhetsarbete och efterlevnad av NIS-direktivet, framkom att bolaget bland annat behöver säkerställa att en lokal anvisning för informationssäkerhet, i enlighet med stadens riktlinjer, antas av styrelsen. Se vidare under avsnitt 4.

Revisionskontoret har under året granskat underhåll och reinvesteringar i dricksvattenledningsnätet och styrning av samhällsviktiga investeringsprojekt samt investeringar, direktupphandling och ändrings-, tilläggs- och avgåendebeställningar (ÄTA). Av granskningarna framgår att avvikelser har noterats vad gäller styrning och uppföljning av investeringsverksamheten. Delar som bland annat behöver utvecklas är att färdigställa en enhetlig modell för riskhantering och förtydliga beslutsunderlag gällande vilka beräkningar som ligger till grund för investeringsbudgeten. Bolaget har ett pågående arbete för flera av dessa delar. Bland annat har bolaget arbetat vidare med ett kalkylprojekt för att öka prognossäkerhet i projekten. Ett nytt systemstöd ska upphandlas under 2024 för att förbättra projektledarnas möjligheter att planera och följa upp tidplan, resurser och ekonomi, samla information samt överblicka status. Revisionskontoret anser dock att det är viktigt att bolaget fortsätter implementera arbetet i enlighet med rekommendationer som framkommit i årets granskningar, se vidare bilaga 1.

Bolaget genomför årliga analyser som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att verksamhetens mål ska uppnås. Bolaget har i sin internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker. Kontroller enligt den interna kontrollplanen följs upp systematiskt och fortlöpande. Enligt uppgift har de avvikelser som hittills påträffats dokumenterats och åtgärder har vidtagits. Under året har ett arbete med avtalsuppföljning har genomförts. Det kvarstår arbete med att systematisera uppföljningen av köp som görs utanför avtal.

Årets granskningar har identifierat avvikelser i bolagets rapportering och uppföljning. I revisionskontorets granskning om styrning av samhällsviktiga investeringsprojekt rekommenderas bolaget att säkerställa att styrelsen har tillgång till tillräcklig information om pågående och planerade investeringsprojekt för att styra verksamheten. Utifrån granskningen av investering, direktupphandling och ÄTA konstaterar revisionskontoret att styrelsen borde ha förelagts ett reviderat genomförandebeslut gällande Bromstensstaden tidigare under året, eftersom risk för stora avvikelser mot de budgeterade ramarna redovisades redan i tertialrapport 1 år 2023. Likaså har en planerad utökad avrapportering till styrelsen gällande SFA ännu inte genomförts.

Revisionskontoret konstaterat att det reviderade genomförande beslutet för SFA har tagits upp i dotterbolaget Stockholm Vattens styrelse, men inte i SVOAs styrelse. Vidare noterar revisionskontoret, liksom föregående år, att förutom ordinarie rapportering i tertialrapporterna har SVOAs styrelsen inte fått eller efterfrågat någon ytterligare rapportering.

Riskreserven i projektet har varit slut sedan 2020. Revisionskontoret framförde redan i årsrapport 2022 att det innebar att det fanns risk för överskridande och att bolaget därför borde gå upp med ett reviderad genomförande beslut. Av det reviderade genomförande beslutet för SFA framgår nu en dryg dubbling av budgetramen. En sådan stor kostnadsökning bör ha framgått tidigare i rapportering till styrelsen så att styrelsen hade kunnat fattat erforderliga beslut och hemställa ärendet till kommunfullmäktige. Revisionskontoret konstaterar att bolaget behöver vidta mer långsiktiga åtgärder och säkra kontrollen över investeringsvolymerna.

Bolagets har en intern revision som årligen genomför granskning utifrån revisionsplan och samordnar extern granskning bland annat avseende bolagets ISO certifiering för kvalitet samt miljö. Exempel på övrigt som granskas internt är hanteringen av avloppsverksslam i samband med certifiering för spridning på åkermark samt Livsmedelsverkets föreskrifter avseende dricksvattenkvalitet. Inom avloppsverksamheten genomförs också årlig certifiering av det avloppsverksslam som levereras för biogasproduktion. Denna granskning genomförs i sin helhet av extern part. De avvikelser som framgår åtgärdas enligt bolagets rutiner för uppföljning av avvikelser. Året granskningar sammanställs i en årsrapport för internrevisioner.

Sammantaget visar årets granskningar bland annat att bolaget ännu inte säkerställt tillräcklig styrning och åiterrapportering till styrelsen gällande investeringsprojekt. Vidare kvarstår arbete flera av revisionskontorets rekommendationer från tidigare års granskningar. Bolaget har ett pågående arbete för flera av dessa delar.

4. Fördjupade granskningar

4.1 Investeringar, direktupphandling och ÄTA

En granskning har genomförts i syfte att bedöma om SVOA har en tillräcklig intern kontroll gällande beslut i investeringsprojekt samt direktupphandling och ändrings-, tilläggs- och avgångsbeställningar (ÄTA) i samband med investeringsprojekt.

Revisionskontoret sammanfattande bedömning är att bolaget inte har en helt tillräcklig internkontroll inom området. Bedömningen grundar sig bland annat på att flera rekommendationer från tidigare års granskning ännu inte fullt ut åtgärdats. Bolaget har heller inte i en direktupphandling, säkerställt att direktupphandlingen skett i enlighet med Lag om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF).

Granskningen visar att bolaget har styrdokument och riktlinjer för investeringar och inköp som tydliggör ansvar och beslutsnivåer. Styrdokumentet följer stadens regler för ekonomisk förvaltning och Stockholms Stadshus AB:s tillämpningsanvisningar. Bolagets attestinstruktion har dock inte fastställts av styrelsen. Vidare saknar bolaget en riktlinje för genomförande och uppföljning av ÄTA-arbeten.

Bolaget har en projekthandbok som beskriver projektstyrningsprocessen samt samlar styrdokument, rutiner och mallar. Handboken är dock ännu inte komplett och det återstår t.ex. arbete med att samordna handboken ytterligare med bolagets ledningssystem (Kompassen). Bolaget har påbörjat att utveckla riskkalkyler vid framtagande av riskbuffert i investeringsprojekt. Arbete kvarstår för att implementera arbetssättet i organisationen.

Bolaget har en projektstyrningsmodell för beslut, styrning och uppföljning av investeringar. Enligt projektstyrningsmodellen ska samtliga projekt ha en styrgrupp. I granskningen framkommer att arbetssätten varierar mellan olika styrgrupper, vilket identifierats som ett utvecklingsområde av bolaget. Styrgruppen ska dock alltid hållas informerad om status och avvikelser i projekt. Granskningen visar att gällande investeringsprojektet Bromstensstaden har styrgruppsmöten inte hållits sedan 2020. Detta trots prognos under 2023 om överskriden projektbudget och behov av nytt genomförandebeslut. Enligt bolaget har enskilda projektgenomgångar kring Bromstensstaden genomförts med VD och avdelningschef för Investering.

Uppföljning av investeringar över 300 mnkr rapporteras till styrelsen i samband med tertialrapporter och årsredovisningen.

Under 2023 har bolaget sett över formerna för åiterrapporteringen till styrelsen. Förslaget för 2024 är att samtliga projekt över 200 mnkr ska rapporteras till styrelsen i en särskild rapport i samband med tertialrapportering och årsredovisning. Revisionskontoret anser att bolaget bör säkerställa att förslaget motsvarar styrelsens behov av information och överblick av investeringsverksamheten, och att rutinen för åiterrapportering till styrelsen införs under 2024.

Revisionskontorets stickprovsgranskning av fyra investeringsprojekt visar att beslut fattats i enlighet med stadens och bolagets rikt-linjer för investeringar. Det finns genomförandebeslut för samtliga investeringsprojekt som antagits av styrelsen. Revisionskontoret konstaterar däremot att styrelsen borde ha förelagts ett reviderat genomförandebeslut avseende Bromstensstaden under året eftersom risk för stora avvikelser mot de budgeterade ramarna redovisades redan i tertialrapport 1 år 2023. Enligt bolaget ska ärendet föreläggas styrelsen, och därefter kommunfullmäktige för beslut, först under våren 2024.

Revisionskontorets stickprovsgranskning av åtta direktupphandlingar visar att det förekommer avvikelser i dokumentationen. Direktupphandlingsgränsen har överskridits i ett fall. Därmed har bolaget inte följt upphandlingslagstiftningen. Bolaget har de senaste tre åren utvecklat en struktur för avtalsuppföljning inom ramen för ett projekt med kategoristyrning. Arbetet med att utveckla en struktur för avtalsuppföljning gjordes inom ett separat projekt, SAGA (Strategisk Avtalsförvaltning för Goda Affärer). Arbetet övergår i ordinarie linjeorganisation under våren 2024.

Det uppges finnas brister i uppföljningen av köp som görs utanför avtal. En plan finns framtagen för att följa upp dessa på ett mer strukturerat sätt. Även detta kommer att implementeras under våren 2024. Revisionskontoret ser det som angeläget att strukturen för köp utanför ramavtal implementeras fullt ut i organisationen. Detta för att förbättra kontrollen av att avtalade villkor efterlevs och att bolaget får det som är upphandlat.

I granskningen har det framkommit att arbetsformerna för hanteringen av ÄTA-arbete varierar mellan projektledarna. Vid intervjuer uppges att det i regel är de olika entreprenörernas rutiner för rapportering av ÄTA-arbete som tillämpas. Det finns vidare inget angivet tak för beloppsgränser gällande beslut om ÄTA-arbete. Revisionskontoret menar att det finns en risk att den interna kontrollen gällande ÄTA-arbete försvåras av att det saknas en gemensam struktur för arbetet.

Revisionskontorets stickprovsgranskning av totalt sju ÄTA-arbete visar att beslut, rekvisition och inköpsordrar finns dokumenterade.

Ett av investeringsprojekt saknade beslutslogg som ger en samlad bild av ÄTA-arbeten. Attest av inköpsorder eller faktura har skett av behörig attestant.

Sammantaget visar granskningen att flera av revisionskontorets tidigare rekommendationer från 2020 ännu inte fullt ut åtgärdats. Till exempelvis har bolaget ännu inte säkerställt att direktupphandlingar sker i enlighet med LUF och att relevant underlag från upphandlingen finns dokumenterat. Vidare saknas fortfarande riktlinjer och rutinbeskrivningar för genomförande och uppföljning av ÄTA-arbeten i investeringsprojekt. Årets granskning har även identifierat behov av att färdigställa projekthandboken, tydliggöra styrgruppernas arbetsformer samt att implementera framtagen struktur för avtalsuppföljning fullt ut. Tidigare rekommendation om att säkerställa att de interna riktlinjerna följs gällande beslut och attestordning av investeringsbeslut bedöms åtgärdad. Dock har det i granskningen noterats att ett reviderat genomförandebeslut för Bromstensstaden borde ha förelagts styrelsen tidigare under året eftersom risk för avvikelser redovisades redan i tertialrapport 1 år 2023. Bolaget har ett pågående arbete för flera av dessa delar.

Bolaget rekommenderas att:

- Säkerställa att attestinstruktion fastställs av styrelsen.
- Utveckla ett gemensamt arbetssätt i investeringsverksamheten, bl.a. vad gäller styrgruppernas arbetsformer och hantering av ÄTA.
- Fastställa riktlinje och beloppsgränser för beslut om ÄTA.

4.2 Systematiskt informationssäkerhetsarbete och efterlevnad av NIS-direktivet.

En granskning har genomförts i syfte att bedöma om styrelsen bedriver ett informationssäkerhetsarbete i enlighet med de bestämmelser som framgår av NIS-direktivet, lagstiftning och stadens riktlinjer.

Revisionskontorets sammanfattande bedömning är att bolaget bör utveckla sitt informationssäkerhetsarbete för att fullt ut efterleva bestämmelser i direktiv, lag och riktlinjer.

NIS-direktivet ställer krav på säkerhet i nätverk och informationssystem för leverantörer av samhällsviktiga tjänster, varav transportsektorn är en. Syftet med NIS-direktivet är att uppnå en hög gemensam säkerhetsnivå i hela EU. I Sverige regleras NIS-direktivet genom lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster. I korthet innebär lagstiftningen

krav på systematiskt informationssäkerhetsarbete och incidentrapportering för verksamheter som ansvarar för tjänster som är av avgörande betydelse för att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner. EU har nyligen antagit det så kallade NIS2-direktivet som skärper de tidigare kraven i NIS-direktivet samt ledningens ansvar i informationssäkerhetsarbetet.

Det är bolagsstyrelsen som är ägare av den information som hanteras inom den egna verksamheten. Styrelsen är därför också ansvarig för att det bedrivs ett effektivt och ändamålsenligt informationssäkerhetsarbete i enlighet med rådande bestämmelser.

Lagstiftningen fastslår att informationssäkerhetsarbete ska bedrivas systematiskt och ha sin utgångspunkt i regelbundna riskanalyser. Fullmäktiges säkerhetsprogram anger hur arbetet ska bedrivas i staden och fullmäktige har även antagit riktlinjer med tillhörande tillämpningsanvisningar. Staden har upprättat ett ledningssystem för informationssäkerhet och enligt riktlinjerna ska detta brytas ned i lokala anvisningar som specificerar hur bolag och nämnder arbetar med informationssäkerhet.

Bolaget har inte antagit en lokal anvisning av stadens ledningssystem för informationssäkerhetsarbete. Av intervjuer framgår att bolaget arbetar med att ta fram ett förslag till anvisning. Informationssäkerhetsansvarig föredrar och återkopplar kring informationssäkerhetsarbetet till bolagsledningen regelbundet vid ledningens genomgång.

Bolaget har identifierat de delar av verksamheten som är samhällsviktiga och omfattas av NIS-direktivet. Informationstillgångar har identifierats och klassats och beroenden till andra system, tjänster, nätverk och leverantörer har kartlagts.

Bolagets informationssäkerhetsarbete utgår från regelbundna riskanalyser. För de delar av verksamheten som omfattas av NIS-direktivet genomförs särskilda riskanalyser minst en gång per år. Åtgärdsplaner upprättas direkt och följs upp regelbundet.

Hantering av incidenter är en central del av det systematiska informationssäkerhetsarbetet. Bolaget har upprättat rutiner för rapportering och hantering av incidenter, inklusive NIS-incidenter. Rutinerna återfinns i den lokala anvisningen och finns även tillgängliga fysiskt. Uppföljning av inträffade incidenter sker regelbundet. Återkoppling kring inträffade incidenter lämnas till bolagsledningen två gånger per år. Enligt intervjuer har några NIS-incidenter hittills inte inträffat.

Kontinuitetsarbete är viktigt för att säkerställa att en verksamhet kan upprätthålla samhällsservice till medborgare, näringsliv och

besökare på en normal nivå när incidenter och oplanerade händelser inträffar. De åtgärder som vidtas för att förebygga och minimera verkningar av incidenter ska syfta till att säkerställa kontinuiteten i verksamheten. Kontinuitetsarbete knyter ofta an till verksamhetens arbete med risk- och sårbarhetsanalyser. Systematiskt informations-säkerhetsarbete ställer krav på kontinuitetsarbete för informationstillgångar och system som används i verksamheten. Enligt stadens riktlinjer ska det finnas ett tydligt beskrivet kontinuitetsarbete för informationstillgångar.

För verksamheter som omfattas av NIS-direktivet ställs ytterligare krav på hur kontinuitet ska upprätthållas i leveransen av den samhällsviktiga tjänsten.

Bolaget har vidare upprättat krisplaner som beskriver hur kontinuitet ska upprätthållas på bolagets vattenverk i händelse av en kris. Krisplanerna innehåller bland annat manuella rutiner, nödrutiner, uppgifter om roller och ansvarsfördelning, rutiner för incidentrapportering och -hantering, med mera. Krisplanerna är klassade som känsliga och är sekretessmarkerade. Krisplanerna förvaras fysiskt ute på vattenverken. Bolaget har centralt ingen tillgång till krisplanerna. Övning av krisplanerna sker regelbundet på vattenverken.

Hantering av kriser och katastrofhändelser kan vara en del av kontinuitetsarbetet, men kontinuitetsarbete avser inte enbart sådana händelser. Även mindre allvarliga incidenter kan leda till avbrott och störningar i verksamheten och ställer således krav på att det finns en given plan för hur kontinuiteten ska säkerställas och upprätthållas. Det är därmed viktigt att en analys avseende behovet av kontinuitetsplaner görs ur ett bredare perspektiv och inte endast i relation till hanteringen av kriser och katastrofer. Revisionskontoret anser därför att kris- och katastrofplaner bör skiljas från verksamhetens övriga kontinuitetsarbete.

Bolaget rekommenderas att:

- Säkerställa att lokal anvisning för informationssäkerhet, i enlighet med stadens riktlinjer, antas av styrelsen.
- Fastställa en övergripande kontinuitetsplan som beskriver bolagets arbete för att säkerställa och upprätthålla kontinuitet i verksamheten.

4.3 Underhåll och reinvestering av dricks- vattenledningsnätet (revisionsrapport 7: 2023)

Revisionskontoret har granskat arbete med att planera och genomföra underhåll och reinvesteringar i dricksvattenledningsnätet. Den samlade bedömningen är att bolaget har en strukturerad projektstyrning av underhålls- och förnyelseprocesser.

Bolaget rekommenderas att:

- Säkerställa att arbetet med att skapa en enhetlig modell för riskhantering färdigställs och tillämpas som en integrerad del av projektstyrningsmodellen.
- Säkerställa att styrelsen har tillgång till tillräcklig information om pågående och planerade investeringsprojekt för att styra verksamheten.

4.4 Styrning av samhällsviktiga investeringsprojekt (revisionsrapport 9: 2023)

Revisionskontoret har granskat hur staden styr, följer och har uppsikt över samhällsviktiga investeringsprojekt. Granskningen har omfattat projekten Järva begravningsplats, Högdalens sorteringsanläggning för matavfall samt stadens medfinansiering i Stockholmsförhandlingen och Sverigeförhandlingen.

Bolaget rekommenderas att:

- Stärka styrning och kontroll gällande beslutsprocessen för investeringar.
- Förtydliga beslutsunderlag gällande vilka beräkningar som ligger till grund för investeringsbudgeten.
- Säkerställa att styrelsen har tillgång till tillräcklig information om pågående och planerade investeringsprojekt för att styra verksamheten.

5. Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning har utmynnat i ett antal rekommendationer. Revisionen gör årligen uppföljningar för att bedöma om bolaget har vidtagit åtgärder utifrån tidigare lämnade rekommendationer. Rekommendationer som följts upp under 2023 redovisas i bilaga 1.

Uppföljning visar att bolaget delvis har vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer. De väsentligaste rekommendationerna som återstår att genomföra är säkerställa att dataskyddsförordningen efterlevs och att pågående arbetet med investeringar, direktupphandling och ÄTA-arbetet fortskrider.

Bilaga 1 – Uppföljning av lämnade rekommendationer

Grundläggande och fördjupad granskning

Årsrapport	Rekommendation	Åtgärder vidtagits (Ja/delvis/nej)	Kommentar
ÅR 2020	<p>Investeringsprojekt, upphandlingar och tilläggsbeställningar</p> <p>Säkerställa att direktupphandlingar sker i enlighet med lagstiftningen och att relevant underlag finns dokumenterade.</p> <p>Säkerställa att de interna riktlinjerna följs gällande beslut och attestordning av investeringsbeslut.</p> <p>Upprätta fullständigt dokumenterade rutinbeskrivningar för genomförande och uppföljning av ÅTA-beställningar.</p> <p>Utveckla en tydlig struktur avseende avtalsuppföljning för alla inköp och upphandlingsavtal..</p>	Delvis	<p>Granskning av åtta direktupphandlingar visar att det förekommer avvikelser i dokumentationen. Direktupphandlingsgränsen har överskridits i ett fall. Därmed har bolaget inte följt upphandlingslagstiftningen.</p> <p>Granskning av fyra investeringsprojekt visar att beslut fattats i enlighet med stadens och bolagets riktlinjer för investeringar.</p> <p>Bolaget har inte upprättat rutinbeskrivningar för genomförande och uppföljning av ÅTA-beställningar. Granskningen visar att arbetsätten varierar inom bolaget och att det ofta är leverantörens former som styr.</p> <p>Bolaget har utvecklat och implementerat struktur för avtalsuppföljning. Arbete kvarstår med uppföljningen av köp som görs utanför avtal. En plan finns framtagen för att följa upp dessa på ett mer strukturerat sätt. Arbete kommer att implementeras under våren 2024.</p>
ÅR 2020	<p>Hantering av felanmälningar, synpunkter och klagomål</p> <p>Bolaget rekommenderas att säkerställa att det pågående utvecklingsarbetet avseende processer och rutiner för hantering av felanmälningar slutförs och implementeras.</p>	Ja	<p>Nya rutiner och nytt arbetssätt kring hantering av felanmälningar och andra typer av kundärenden har tagits fram och etablerats på bolaget. Ansvarsgränser har retts ut och ett fortsatt förbättringsarbete sker inom ramen för utveckling av bolagets styr och ledningssystem.</p>
ÅR 2021	<p>SVOAs hållbarhetsarbete</p> <p>Säkerställa att arbetet för en mer systematisk uppföljning av ställda miljökrav i upphandlingar implementeras fullt ut..</p>	Delvis	<p>Under året har kategoristyrning införts av bolaget upphandling och inköp, där hållbarhetsfrågorna ingår.</p> <p>Samtliga avtal har klassificerats under upphandlingsfasen. Uppföljning av hållbarhetskraven i upphandlingar följs upp inom ramen för avtalsförvaltningen. Arbetet kvarstår bland annat med att ta fram samtliga mallar och säkerställa systematiken i uppföljningen av hållbarhetskrav i upphandlingar. Arbetet övergår i ordinarie linjeorganisation under våren 2024. Revisionskontoret kommer att följa upp implementeringen av arbetet under 2024.</p>

Årsrapport	Rekommendation	Åtgärder vidtagits (Ja/delvis/nej)	Kommentar
ÅR 2020	<p>Granskning av följsamhet till dataskyddsförordningen</p> <p>Säkerställa utveckling av styrning och uppföljning av arbetet med att efterleva dataskyddsförordningen, så som dataskyddsombudets oberoende, personuppgiftsbiträdesavtal och konsekvensbedömningar.</p> <p>Säkerställa ett systematiskt och regelbundet arbete med inventering av personuppgiftsbehandlingar för att hålla registerförteckningen uppdaterad och aktuell.</p> <p>Säkerställa att samtliga informationstillgångar informationssäkerhetsklassificeras efter behov och minst årligen.</p> <p>Säkerställa att det finns tillräcklig kunskap och kompetens gällande hantering av personuppgifter hos samtliga medarbetare.</p>	Delvis	<p>Ett arbete med att ta fram en förvaltningsmodell har skett under 2022 och 2023 med utpekade ansvarsroller. Detta för att systematisera och strukturera arbetet med alla sorters information. Implementering förväntas ske under 2024.</p> <p>Organisationen arbetar med konsekvensbedömningar bland annat som ett verktyg för att få fram krav innan upphandling sker. Under år 2023 har också ett mer gemensamt arbetssätt med andra bolag inom staden genomförts i syfte att konsekvensbedöma kommunikationstjänsten ZoomX.</p> <p>Registerförteckningen har under 2023 uppdaterats delvis med de processer som definierats i informationshanteringsplanen men saknar fortfarande systematiskt arbete i form av skrivna rutiner från organisationen. Det finns behov av kompletteringar.</p> <p>Arbetet med att informationsklassa sker idag efter instruktioner och rutiner men med ett personberoende av systemförvaltare. Det betyder att systemen klassas men inte processer vilket ger vita fläckar på kartan över flöden och informationstillgångar.</p> <p>Kompetenshöjande insatser har genomförts under året. Bolaget har under året tagit fram en årlig certifiering för informationssäkerhet och dataskydd för medarbetare som genomfört relevanta utbildningar. Antalet deltagare som gått utbildningar i informationssäkerhet har ökat till 86 procent i jämförelse med föregående år då antalet var 17 procent. Utbildning i dataskydd har det inte gått ta ut statistik från systemet. Revisionskontoret kommer följa antalet deltagare som gått utbildning i dataskydd under 2024.</p>
ÅR 2022	<p>SVOAs styrning av Stockholms framtida avloppsrening (SFA)</p> <p>Öka frekvens i avrapportering till såväl projektets styrgrupp, styrelsen i SVOA, samt koncernledning.</p> <p>Uppdatera avsnitt om risk i lägesrapporterna till att även innehålla en bedömning av effekten av aktuell riskexponering på projektets förmåga att leverera enligt tid och budget.</p> <p>Visualisera befintliga nyckeltal som tidsserier för att ytterligare underlätta för läsaren att förstå hur nyckeltalen förändras över tid.</p> <p>Verka för att återupprätta en projektreserv.</p> <p>Ta fram och löpande redovisa en kvantitativ analys av effekten av osäkerhet/risk på projektets prognos avseende ekonomi och tid samt tillställa resultatet till SVOAs styrelse.</p> <p>Öka graden av samverkan och koordinering mellan de tre funktionerna Ekonomi, Risk och Tidsplanering.</p>	Delvis	<p>Rapportering till styrelse och koncernledningen har utökats och ska ske utifrån fasta rapporteringstillfället i samband med tertialrapportering. Information om projektets ekonomiskutveckling ska ske som en stående punkt på styrelsemötena, vilket ännu inte skett under 2023. Styrelsen har i december 2023 godkänt reviderat genomförandebeslut som går till kommunfullmäktige i mars 2024.</p> <p>Ett ständigt arbete pågår med att hitta rätt nivå för rapportering utifrån styrgruppens, styrelsens och koncernledningens önskemål. Lägesrapporterna har justerats utifrån styrelsens och styrgruppens önskemål. De omfattar en övergripande bedömning av effekten av riskexponering.</p> <p>Visualisering av befintliga nyckeltal genomförs i vissa delar, exempelvis kring risker och riskuppföljning, arbetsmiljö och ekonomi. Det uppger vara en utmaning att få ihop samtliga delar, vilket bolaget löpande ser över.</p> <p>En projektreserv om 1,8 mdkr har upprättats, vilket utgör ca 9 procent av projektbudgeten om 19,5 mdkr.</p> <p>Bolaget har en noggrannare process för riskbedömning varför en kvantitativ analys utifrån föreslagen metod i rekommendationen inte kommer att genomföras.</p> <p>Bolaget har ökat graden av samverkan och koordinering och upprättat ett arbetssätt som fångar de arbetsmoment som är kritiska. Projektet samlar specialister veckovis för att se vad som hänt senast och vilka moment som behöver adresseras eller tas bort.</p> <p>Revisionskontoret kommer att följa upp implementeringen av åtgärderna under 2024.</p>

Årsrapport	Rekommendation	Åtgärder vidtagits (Ja/delvis/nej)	Kommentar
ÅR 2022	<p>Offentlighetsprincipen</p> <p>Komplettera informationsredovisningen så den uppfyller kraven i stadens arkivregler.</p> <p>Säkerställ att informationshanteringen i bolagets verksamhetsystem sker i enlighet med stadens arkivregler.</p> <p>Säkerställa fortlöpande värdering av information ur ett bevarande- och gallringshänseende.</p> <p>Säkerställa att utlämnande av allmän handling sker skyndsamt.</p>	Nej	<p>Bolaget behöver bland annat upprätta en informationsredovisning och informationshantering i enlighet med stadens anvisningar och arkivregler.</p> <p>Det saknas en tydlig och implementeras ansvarsfördelning och systematiskt informationshantlingsarbete. Arbete pågår med att tydliggöra och implementera informationsägarskap och strukturer för informationshantering.</p> <p>Det kvarstår arbete för att säkerställa att värdering av information ur bevarande- och gallringshänseende sker i enlighet med stadens arkivregler.</p> <p>Uppföljande stickprov visar att det finns fall av bristande skyndsamt vid utlämnande av allmän handling.</p>
ÅR 2023	<p>Investeringar, direktupphandling och tilläggsbeställningar (ÄTA)</p> <p>Säkerställa att attestinstruktion fastställs av styrelsen.</p> <p>Utveckla ett gemensamt arbetssätt i investeringsverksamheten, bl.a. vad gäller styrgruppernas arbetsformer och hantering av ÄTA.</p> <p>Fastställa en riktlinje och beloppsgränser för beslut om ÄTA.</p>	Se kommentar	Följs upp under 2024.
ÅR 2023	<p>Systematiskt informations-säkerhetsarbete och efterlevnad av NIS-direktivet.</p> <p>Säkerställa att lokal anvisning för informationssäkerhet, i enlighet med stadens riktlinjer, antas av styrelsen.</p> <p>Fastställa en övergripande kontinuitetsplan som beskriver bolagets arbete för att säkerställa och upprätthålla kontinuitet i verksamheten.</p>	Se kommentar	Följs upp under 2024

Revisionsrapport

Revisionsrapport	Rekommendation	Åtgärder vidtagits (Ja/delvis/nej)	Kommentar
Nr 1/ 2023	Hållbar dagvattenhantering I samråd med kommunstyrelsen se över möjligheten att stärka stadens samordning vid prioritering av åtgärder. I samråd med berörda nämnder utveckla formerna för kunskapsöverföring och kompetensutveckling kopplat till dagvattenfrågan. I samråd med kommunstyrelsen utvärdera stadens samlade arbete för att nå en hållbar dagvattenhantering.	Se kommentar	Följs upp under 2024.
NR 7/ 2023	Underhåll och reinvestering av dricksvattenledningsnätet Säkerställa att arbetet med att skapa en enhetlig modell för riskhantering färdigställs och tillämpas som en integrerad del av projektstyrningsmodellen. Säkerställa att styrelsen har tillgång till tillräcklig information om pågående och planerade investeringsprojekt för att styra verksamheten.	Se kommentar	Följs upp under 2024.
Nr 9/ 2023	Styrning av samhällsviktiga investeringsprojekt Stärka styrning och kontroll gällande beslutsprocessen för investeringar. Förtydliga beslutsunderlag gällande vilka beräkningar som ligger till grund för investeringsbudgeten. Säkerställa att styrelsen har tillgång till tillräcklig information om pågående och planerade investeringsprojekt för att styra verksamheten.	Se kommentar	Följs upp under 2024

Bilaga 2 – Bedömningskriterier

Nedan redovisas de kriterier som ligger till grund för gjorda bedömningar. Bedömningarna avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

Analysen i rapporten är underlag till lekmannarevisorns slutliga bedömning av bolaget. Lekmannarevisorn kan rikta anmärkning till en styrelseledamot eller VD.

Detta redovisas i bolagets granskningsrapport.

Verksamhet och ekonomi

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att bolaget har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten.

Bedömningskriterier

Bolaget:

- Har ett resultat som är förenligt med fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer.
- Har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Har bedrivit verksamheten enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Bedömning:

Bedömningen ges utifrån en tregradig skala, i allt väsentligt tillfredsställande, delvis tillfredsställande eller inte tillfredsställande.

I allt väsentligt tillfredsställande	Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer behöver åtgärdas.
Delvis tillfredsställande	Bedömningskriterier bedöms delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer.
Inte tillfredsställande	Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av styrelse, bolagsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs. Det lämnas en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten.

Bedömningskriterier

Bolaget:

- Har haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.
- Har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Följer systematiskt och fortlöpande upp ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Genomför riskanalyser som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås. Styrelsen har i en internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker.
- Har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Följer upp den interna kontrollen systematiskt och fortlöpande.
- Har en rapportering som ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi.

Bedömning

Bedömningen ges utifrån en tregradig skala, i huvudsak tillräcklig, delvis tillräcklig eller inte tillräcklig.

I huvudsak tillräcklig	Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer behöver åtgärdas.
Delvis tillräcklig	Bedömningskriterierna bedöms delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer.
Inte tillräcklig	Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.